

A TANÁCS (KKBP) 2018/2011 HATÁROZATA**(2018. december 17.)**

a nemi szempontokat érvényesítő szakpolitikáknak, programoknak és intézkedéseknek a kézi fegyverek tiltott kereskedelme és jogellenes használata elleni küzdelem keretében, a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrenddel összhangban történő támogatásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 28. cikke (1) bekezdésére és 31. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

- (1) A Tanács a 2018. november 19-i ülésén elfogadta „A fegyverek biztosítása, a polgárok védelme” című tiltott tűzfegyverek, kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer elleni uniós stratégiát. A Stratégia kijelenti, hogy az Unió következetesen figyelembe veszi egyrészt a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos szempontokat általában véve a fegyveres erőszak elleni küzdelemmel, illetve a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzésével kapcsolatos új projektek megtervezésekor, másrészt az ehhez kapcsolódó bevált gyakorlatok megosztását.
- (2) A Tanács 2017. április 3-án elfogadta a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló ENSZ cselekvési program támogatásáról szóló (KKBP) 2017/633 határozatot ⁽¹⁾. Az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatala (UNODA) hajtotta végre a fellépést, amelynek keretében sor került a „Kézi- és könnyűfegyverek és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend, ideértve a 16. fenntartható fejlesztési célt és a kézi- és könnyűfegyverek visszaszorításának nemi dimenzióit is” címet viselő tematikus szeminárium megtartására.
- (3) A Tanács 2018. május 28-án következtetéseket fogadott el a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme elleni küzdelemről az ENSZ kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos cselekvési programjának végrehajtását áttekintő harmadik felülvizsgálati konferencián (New York, 2018. június 18–29.) képviselendő uniós álláspontokról. A felülvizsgálati konferencia eredményeit illetően az Unió egyik kulcsfontosságú célkitűzése annak belátatása, hogy a fegyveres erőszak más-más hatással van a nőkre, a lánygyermekre, a férfiakra és a fiúgyermekre, valamint a nők szerepének megerősítése a cselekvési program végrehajtásában, továbbá annak elismerése, hogy a kézi- és könnyűfegyverek ellenőrzését célzó intézkedések eredményességéhez elengedhetetlen a nemi szempontok figyelembevétele.
- (4) A cselekvési program végrehajtása terén elért eredmények felülvizsgálatával foglalkozó harmadik ENSZ-konferencia 2018. június 30-án záródokumentumot fogadott el, amelyben az államok kijelentették, hogy továbbra is súlyos aggodalommal tölti el őket a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme által a nők, a férfiak, a lánygyermek és a fiúgyermek életére gyakorolt negatív hatás, valamint tudatában vannak annak, hogy a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének megszüntetése a nemi alapú erőszak elleni küzdelem egyik kulcsfontosságú eleme, és hogy fokozni kell a nők részvételét a cselekvési programhoz és a nemzetközi nyomonkövetési egyezményhez kapcsolódó döntéshozatali és végrehajtási folyamatokban, továbbá újólag megerősítik, hogy az államoknak általános módon érvényesíteniük kell a nemi dimenziót a cselekvési program végrehajtására irányuló erőfeszítéseik során. Az államok vállalták továbbá, hogy ösztönzik a nemi dimenzióknak a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos szakpolitikákban és programokban való általános érvényesítését, többek között a programok kialakítása, tervezése, végrehajtása, nyomon követése és értékelése terén, adott esetben a vonatkozó iránymutatások és normák figyelembevétele mellett. Az államok úgy határoztak, hogy ösztönzik a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos nemzeti cselekvési terveknek a megfelelő ENSZ-határozatok és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend 16.4. célja alapján létrehozott nemzeti cselekvési tervekkel összhangban történő végrehajtását; ösztönzik a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmével kapcsolatos, nemek szerinti bontású adatoknak többek között nemzeti jelentések révén történő gyűjtését, valamint még fokozottabban tudatosítják a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének nemi vonatkozású hatásait, különösen a megfelelő nemzeti szakpolitikák és programok javítása céljából.
- (5) Az ENSZ Biztonsági Tanácsa több alkalommal is szorgalmazta, hogy foglalkozni kell a nők érdemi részvételével, a konfliktusok és az erőszak megelőzésével, továbbá az erőszakkal szembeni védelemmel, beleértve a konfliktushelyzetekhez kapcsolódó szexuális erőszakot, valamint a konfliktust követő segítségnyújtást és helyreállítást is.

⁽¹⁾ A Tanács (KKBP) 2017/633 határozata (2017. április 3.) a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló ENSZ cselekvési program támogatásáról (HL L 90., 2017.4.4., 12. o.).

- (6) Az ENSZ Főtitkára a „Közös jövőnk biztosítása” című, 2018. május 24-én benyújtott leszerelési programjában arra szólít fel minden államot, hogy integrálják a nemi dimenziót a leszereléshez és a fegyverzet-ellenőrzéshez kapcsolódó nemzeti jogszabályok és szakpolitikák kidolgozásába, beleértve a következők figyelembevételét: a fegyverek tulajdonlásának és használatának és jogellenes használatának nemi szempontjai; a fegyverek által a nőkre és a férfiakra kifejtett eltérő hatások; a nemi szerepek hogyan alakíthatják a fegyverzet-ellenőrzési és leszerelési szakpolitikákat és gyakorlatokat; valamint a nők teljeskörű és egyenlő részvétele a leszereléssel és a nemzetközi biztonsággal kapcsolatos valamennyi döntéshozatali folyamatban,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) E határozat általános célja, hogy hozzájáruljon a nemzetközi békéhez, a biztonsághoz, a nemek közötti egyenlőséghez és a fenntartható fejlődéshez azzal, hogy a nemek közötti szisztematikus összehasonlító elemzésen alapuló megközelítések előmozdításával, a nemi dimenzió integrálásával és a nők társadalmi szerepvállalásának növelésére irányuló kezdeményezésekkel javítja a kézifegyverek ellenőrzésére irányuló intézkedések hatékonyságát. A határozat támogatja a cselekvési program végrehajtása terén elért eredmények felülvizsgálatával foglalkozó, 2018. évi harmadik ENSZ-konferencia nemekkel kapcsolatos eredményeinek a végrehajtását. Ez a határozat a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrenddel, valamint a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrenddel összhangban hozzájárul továbbá a nemek közötti egyenlőséggel és a nők társadalmi szerepvállalásának növelésével foglalkozó szélesebb körű nemzetközi szakpolitikai menetrendhez.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott célok teljesítése érdekében ez a határozat támogat olyan intézkedéseket, amelyek a következőket célozzák:

- a kézifegyver-ellenőrzés moduláris végrehajtási kompendiumából (MOSAIC) a „Nők, férfiak és kézi- és könnyűfegyverek nemekhez kötődő jellege”, valamint „A gyermekek, a kamaszok, a fiatalok és a kézi- és könnyűfegyverek” tárgyú modulok alkalmazásának megkezdése;
 - olyan képzési kézikönyv kidolgozása, amely útmutatóként szolgál és biztosítja, hogy minden intézkedést a jelenlegi ENSZ-előírásoknak megfelelően hajtanak végre;
 - az ENSZ regionális központjai személyzetének és képzést nyújtó személyzetének és a regionális és szubregionális szervezetek titkársági személyzetének képzése a nemi dimenzióknak a kézifegyverekkel kapcsolatos szakpolitikákba és keretekbe való integrálásáról, a kérdéssel kapcsolatos szisztematikus megközelítés biztosítása érdekében;
 - 18 országban nemzeti tisztviselők képzése a nemek közötti egyenlőség érvényesítése és a kézifegyverek ellenőrzése témájában;
 - a nemi dimenzióknak, a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének és a nők társadalmi szerepvállalásának növelése regionális kezdeményezésekben;
 - a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos keretben a kézifegyver-ellenőrzési elemnek és magának a keretnek a megerősítése;
 - hozzájárulás a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend – különösen a 16. és az 5. cél – végrehajtásához, valamint a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos nemzetközi szakpolitikai menetrendek közelítéséhez;
 - a civil társadalom közreműködésének erősítése a nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén való általános érvényesítésében, partnerségben a Kézifegyverek Elleni Nemzetközi Hálózattal (IANSA) és az IANSA női hálózatával;
 - tartós hatás generálása hatékony ismeretterjesztésen, érdekérvényesítésen, tájékoztatáson és partnerségeken keresztül.
- (3) A határozat közvetlen kedvezményezettjei az annak középpontjában álló országokban és régiókban, nevezetesen Afrikában, a Karib-térségben és Latin-Amerikában, valamint Ázsiában és a csendes-óceáni térségben a kézifegyverek ellenőrzéséért felelős nemzeti, regionális és globális érdekelt felek.

(4) A projekt részletes leírását e határozat melléklete tartalmazza.

2. cikk

(1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (a továbbiakban: főképviselő) felel.

(2) Az 1. cikkben említett projekt technikai végrehajtását az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatala (UNODA) végzi.

(3) Az UNODA ezen feladatát a főképviselő irányítása mellett végzi. A főképviselő az említett célból megkötöti a szükséges megállapodásokat az UNODA-val.

3. cikk

- (1) Az 1. cikkben említett, uniós finanszírozású projekt végrehajtására szolgáló pénzügyi referenciaösszeg 4 375 507,85 EUR.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott referenciaösszegeből finanszírozott kiadásokat az Unió költségvetésére alkalmazandó eljárások és szabályok szerint kell kezelni.
- (3) Az (1) bekezdésben említett kiadások megfelelő kezelését a Bizottság felügyeli. A Bizottság e célból megkötöti a szükséges megállapodást az UNODA-val. A megállapodásban rendelkezni kell arról, hogy az UNODA-nak biztosítania kell az uniós hozzájárulás láthatóságát, annak nagyságához mérten.
- (4) A Bizottság e határozat hatálybalépését követően igyekszik mihamarabb megkötöni a (3) bekezdésben említett megállapodást. A Bizottság tájékoztatja a Tanácsot az ezen eljárás során esetlegesen felmerülő nehézségekről és a megállapodás megkötésének dátumáról.

4. cikk

- (1) A főképviselő az UNODA által készített rendszeres negyedéves beszámolók alapján jelentést tesz a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról. Ezek a jelentések képezik a Tanács által végzett értékelés alapját.
- (2) A Bizottság jelentést tesz az 1. cikkben említett projekt pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

- (1) Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.
- (2) Ez a határozat a 3. cikk (3) bekezdésében említett megállapodás megkötésének időpontját követően 36 hónappal hatályát veszti. A határozat azonban a hatálybalépésének időpontját követő hat hónappal hatályát veszti, amennyiben ezen az időtartamon belül nem kerül sor megállapodás megkötésére.

Kelt Brüsszelben, 2018. december 17-én.

a Tanács részéről
az elnök
E. KÖSTINGER

MELLÉKLET

1. INDOKOLÁS ÉS HÁTTER

A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó, mérföldkő jelentőségű fenntartható fejlesztési menetrend elismeri a békés társadalmak és a fenntartható fejlődés közötti, nyilvánvaló kapcsolatot. Ezenkívül a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrend – az ENSZ Biztonsági Tanácsának több határozatán keresztül – a konfliktus-megelőzést, a nők érdemi és méltányos részvételét és a béke fenntartását helyezi a középpontjába. A béke és a fenntartható fejlődés előtt álló egyik legjelentősebb akadály továbbra is világszerte a kézifegyverek tiltott kereskedelme és széles körben elterjedt jogellenes használata. A kézifegyverek megfelelő ellenőrzése alapvetően fontos a konfliktusok, a bűnözés és az erőszak csökkentése szempontjából. Előfeltétele a társadalmi stabilitásnak és a fenntartható fejlődésnek.

Az ENSZ kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló cselekvési programja képezi a kézifegyverek jelentette probléma leküzdésének globális keretét, amely minden államot arra kötelez, hogy javítsa a kézifegyverekre vonatkozó nemzeti jogszabályait, az import/export ellenőrzését, a készletkezelést, a feleslegessé vált fegyverek megsemmisítését, a jelölést és a nyomon követést, valamint folytasson együttműködést és nyújtson segítséget. Noha történt előrelépés, sokkal többet kell tenni egyrészt a cselekvési program végrehajtásán keresztül a kézifegyverek ellenőrzésének megerősítése érdekében, másrészt a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendben tett kötelezettségvállalások teljesítése érdekében.

A kézifegyverekkel kapcsolatos kérdés egyedi, mélyen társadalmi jellemzői a nemi dimenzió átfogó és általános érvényesítését teszik szükségessé a kézifegyverek ellenőrzésének minden dimenziójában. Eddig a nemi dimenzió megértése, kezelése és a kézifegyverek ellenőrzésére vonatkozó szakpolitikákba való integrálása nem volt megfelelő. És ha a nemi dimenzióval nem foglalkoznak megfelelően a kézifegyverek ellenőrzésére vonatkozó jogalkotási és szakpolitikai keretekben, a beavatkozások sikere és hatékonysága is korlátozott. A kézifegyverek ellenőrzésére irányuló intézkedésekre vonatkozó, nemekkel kapcsolatos megközelítések azonban még mindig gyerekcipőben járnak. Az elmúlt években a kézifegyverekkel kapcsolatos menetrend közelített a nemek közötti egyenlőséggel és a nők társadalmi szerepvállalásának növelésével kapcsolatos tágabb nemzetközi politikához, amit ez a határozat tovább erősít.

A 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend összekapcsolta a kézifegyverek ellenőrzését a békére, a biztonságra és a fejlődésre vonatkozó menetrenddel, amivel párhuzamosan biztosította a célkitűzések olyan, szoros összefonódásokon alapuló keretét, amely túllép a biztonsági dimenzió és amely kiemeli, hogy a kézifegyverek jelentette probléma kihat több fenntartható fejlesztési cél megvalósítására, beleértve a nemek közötti egyenlőségre és a nők társadalmi szerepvállalásának növelésére vonatkozó 5. célt is. A nemek közötti egyenlőség valóban tükröződik az 5. célban, ugyanakkor az a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend egészén átívelő horizontális téma is. Ez a határozat hozzájárul a nemek közötti egyenlőségnek a nők szempontjából való általános érvényesítéséhez, valamint a nők méltányos és érdemi részvételéhez a fegyverzetellenőrzéssel kapcsolatos minden döntéshozatali folyamatban. Elismeri továbbá, hogy a kézifegyverek jogszerű és jogellenes használata eltérő hatást gyakorol a férfiakra, a nőkre, a fiúkra és a lányokra, és olyan intézkedéseket támogat, amelyeket azzal a céllal alakítottak ki, hogy inkluzívabb, hatékonyabb és fenntarthatóbb szakpolitikai eredményekhez vezessenek a kézifegyverek ellenőrzése terén.

A nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezmény és a Pekingi Nyilatkozat erős jogszabályi alapot képez a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrend és a kézifegyverekkel kapcsolatos menetrend összekapcsolásához. A Fegyverkereskedelmi Szerződés elfogadása és a közelmúltban elindított EU–ENSZ Reflektorfény kezdeményezés még inkább rávilágított ezen kérdések előtérbe helyezésének a szükségességére. Amellett, hogy a javasolt intézkedések előmozdítják a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését a kézifegyverek ellenőrzése terén, az eredmények közvetlenül hozzá fognak járulni a nőkkel és lányokkal szembeni erőszak és megkülönböztetés minden formájának a kiküszöböléséhez. A fegyverek biztonságba helyezése és forgalmuk csökkentése megszünteti a kapcsolati és a nemi alapú erőszakhoz, valamint a nőgyilkosságokhoz az egyik leggyakrabban használt fegyverek választásának lehetőségét. A nők társadalmi szerepvállalásának növelése, valamint a fegyverek körüli nemi sztereotípiák lebontása ki fog hatni a nemi alapú erőszak kiváltó okaira, amelyek magukban foglalják a patriarchális rendszereket, a nemek közötti egyenlőtlenséggel kapcsolatos eszméket és a férfiaságról alkotott hagyományos felfogás erőszakos aspektusait.

A nőkkel, a békével és a biztonsággal, illetve a kézifegyverek ellenőrzésével kapcsolatos menetrendek közötti fokozódó közeledést jól illusztrálja az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2242 (2015) sz. határozata. A határozat keretében támogatott intézkedések eleget fognak tenni az ENSZ Biztonsági Tanácsa azon felhívásának, hogy a nők vegyenek részt a kézi- és könnyűfegyverek tiltott átadásának, valamint destabilizáló hatású felhalmozásának és jogellenes használatának a megelőzésével, leküzdésével és megszüntetésével kapcsolatos erőfeszítések kidolgozásában és végrehajtásában, továbbá elő fogja segíteni, hogy a nők aktív szereplőként vegyenek részt a kézi- és könnyűfegyverek tiltott átadása elleni küzdelemben. E határozat arra törekszik, hogy konkrét intézkedések támogatásával működővé tegye ezeket a kapcsolatokat.

2. CÉLKITŰZÉSEK

E határozat általános célja, hogy hozzájáruljon a nemzetközi békéhez, a biztonsághoz, a nemek közötti egyenlőséghez és a fenntartható fejlődéshez azzal, hogy a nemek közötti szisztematikus összehasonlító elemzésen alapuló megközelítések előmozdításával és a nemi dimenziók integrálásával javítja a kézifegyverek ellenőrzésére irányuló intézkedések hatékonyságát. Az e határozat által támogatott intézkedések eredményei hozzá fognak járulni a nemek közötti egyenlőséggel és a nők társadalmi szerepvállalásának növelésével kapcsolatos tágabb nemzetközi politikai menetrendhez.

E határozat támogatni fogja a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló ENSZ cselekvési program végrehajtását és a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló ENSZ cselekvési program végrehajtása terén elért eredmények felülvizsgálatával foglalkozó, 2018. évi harmadik ENSZ-konferencia nemekkel kapcsolatos eredményeinek a végrehajtását.

E határozat hozzá fog járulni az Egyesült Nemzetek főtükára leszerelési programjához⁽¹⁾, amely fokozottabb erőfeszítéseket sürget annak érdekében, hogy megvalósuljon a nők egyenlő, teljeskörű és tényleges részvétele a leszereléssel kapcsolatos valamennyi döntéshozatali folyamatban; amely elismeri, hogy meg kell szüntetni a fegyverek birtoklása és használata, valamint a férfiaságnak az ellenőrzéshez, a hatalomhoz, az uralomhoz és az erőhöz kapcsolódó, a strukturális és a nőkkel szembeni erőszakot egyaránt alátámasztó különös kifejeződései közötti kapcsolatot; és amely a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő fegyverzet-ellenőrzést sürget a nőkkel és a lányokkal szembeni erőszak csökkentése érdekében, a köz- és a magányszférában egyaránt. E határozat hozzá fog járulni a program keretében tett azon felhíváshoz is, hogy jöjjenek létre megerősített partnerségek a civil társadalommal és az ifjúsággal a leszerelési program és a fegyverzet-ellenőrzési menetrend előmozdítása érdekében.

Mindezek teljesítése érdekében e határozat támogatni fog olyan intézkedéseket, amelyek a következőket célozzák:

- a kézifegyver-ellenőrzés moduláris végrehajtási kompendiumából (MOSAIC)⁽²⁾ a „Nők, férfiak és a kézi- és könnyűfegyverek nemekhez kötődő jellege”, valamint „A gyermekek, a kamaszok, a fiatalok és a kézi- és könnyűfegyverek” tárgyú modulok alkalmazásának megkezdése;
- olyan képzési kézikönyv kidolgozása, amely útmutatóként szolgál és biztosítja, hogy minden intézkedést a legújabb ENSZ-előírásoknak megfelelően hajtanak végre;
- az ENSZ regionális központjai személyzetének és képzést nyújtó személyzetének és a regionális és szubregionális szervezetek titkársági személyzetének képzése a nemi dimenzióknak a kézifegyverekkel kapcsolatos szakpolitikákba és keretekbe való integrálásáról, a kérdéssel kapcsolatos szisztematikus megközelítés biztosítása érdekében;
- 18 országban nemzeti tisztviselők képzése a nemek közötti egyenlőség és a kézifegyver-ellenőrzés témájában;
- a nemi dimenzióknak, a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének és a nők társadalmi szerepvállalása növelésének az előmozdítása regionális kezdeményezésekben;
- a nőkre, a békére és a biztonságra vonatkozó keretben a kézifegyver-ellenőrzési elemnek és magának a keretnek a megerősítése;
- hozzájárulás a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend – különösen a 16. és az 5. cél – végrehajtásához, valamint a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos nemzetközi szakpolitikai menetrendek közelítéséhez;
- a civil társadalom általi közreműködés erősítése a nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén való általános érvényesítésében, partnerségben a Kézifegyverek Elleni Nemzetközi Hálózattal (IANSA) és az IANSA női hálózatával;
- tartós hatás generálása hatékony ismeretterjesztésen, érdekérvényesítésen, tájékoztatáson és partnerségeken keresztül.

3. AZ INTÉZKEDÉSEK LEÍRÁSA

3.1. A nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésére vonatkozó képzési kézikönyv kidolgozása

3.1.1. Célkitűzés

A határozat szerint képzési kézikönyv kidolgozására kerül majd sor, amely lehetővé teszi a MOSAIC a „Nők, férfiak és a kézi- és könnyűfegyverek nemekhez kötődő jellege”, valamint „A gyermekek, a kamaszok, a fiatalok és a kézi- és könnyűfegyverek” tárgyú modulok alkalmazásának megkezdését. A kézikönyv útmutatóként fog szolgálni az e határozat szerinti intézkedések végrehajtásában közreműködő minden érdekelt fél számára, különösen az UNODA regionális központjai által végrehajtott, országon belüli képzési programok végrehajtása tekintetében. A képzési kézikönyv meglévő eszközökre, információkra és a rendelkezésre álló szakértelemre fog épülni, és az ellenőrzését követően közzé fogják tenni, hogy a szolgálhassa a tágabb közösségek alkalmazóit.

⁽¹⁾ „Közös jövőnk biztosítása. Leszerelési program”, 2018. május, https://front.un-arm.org/documents/SG+disarmament+agenda_1.pdf.

⁽²⁾ www.un.org/disarmament/mosaic

3.1.2. Intézkedések

- a) A MOSAIC két moduljának lefordítása angol nyelvről arab, francia, portugál és spanyol nyelvre.
- b) A legfontosabb érdekelt felekkel együttműködve, valamint a MOSAIC moduljai és meglévő képzések és erőforrások alapján képzési kézikönyv kidolgozása a nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésére vonatkozóan, amely gyakorlati útmutatóként fog szolgálni az e határozat szerinti minden intézkedés végrehajtásában közreműködő minden érdekelt fél számára.
- c) A képzési kézikönyv lefordítása angol nyelvről francia, portugál és spanyol nyelvre (ezek az UNODA regionális központjainak munkanyelvei).
- d) A képzési anyag és további anyagok rendelkezésre bocsátása az azokat alkalmazó tágabb közösségek számára, online és papírformátumban egyaránt.

3.1.3. A végrehajtó ügynökség feladatai

Az UNODA egy konzulenszt fog felkérni képzési kézikönyv kidolgozására, szoros együttműködésben az ENSZ megfelelő szervezeteivel, különösen az Egyesült Nemzetek fejlesztési programjának Kézi- és Könnyűfegyvereket Ellenőrző Délkelet- és Kelet-európai Központjával (UNDP SEESAC). Az IANSA felkérést fog kapni arra, hogy szakértelmével járuljon hozzá a kézikönyvhöz.

3.1.4. Menetrend

A modulok lefordítására és a képzési kézikönyv kidolgozására 2019-ben fog sor kerülni, amit a képzési kézikönyv és más anyagok lefordítása és közzététele követ majd.

3.1.5. Várható eredmények

A MOSAIC két releváns modulja fog rendelkezésre állni arab, francia, portugál és spanyol nyelven az UNODA honlapján⁽¹⁾ (jelenleg csak angol nyelven állnak rendelkezésre), továbbá sor kerül az ezek alkalmazására vonatkozó útmutató kidolgozására és közzétételére francia, portugál és spanyol nyelven. A kézikönyvet a projekt-partnerek ellenőrizték, és az útmutatást fog nyújtani az e határozat értelmében végzett intézkedések végrehajtásához. A gyakorlatban azokat alkalmazó tágabb közösségeket is szolgálja majd, és e határozat időbeli hatályán túl is releváns marad.

3.2. Az ENSZ kézifegyver-ellenőrzéssel foglalkozó személyzetének és képzést nyújtó személyzetének a képzése

3.2.1. Célkitűzések

Online képzés kidolgozására fog sor kerülni a nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésére vonatkozóan az ENSZ érintett főosztályai személyzetének és a gyakorlatban azt megvalósító tágabb közösségeknek a képzése céljából, annak érdekében, hogy az ENSZ rendszerén belül és azon túl is biztosított legyen a tanácsadás és a segítségnyújtás a kézifegyverek oly módon történő ellenőrzése tekintetében, amely szisztematikusan integrálja a nemi dimenziókat. A regionális központoknak az e határozat szerinti intézkedések végrehajtásában közvetlenül közreműködő személyzete részére az UNDP SEESAC nemekkel és kézifegyverekkel foglalkozó szakértője a regionális szempontokat is figyelembe vevő mentorálást fog nyújtani az intézkedéseknek a kézikönyv képezte útmutatással összhangban történő végrehajtásához.

3.2.2. Intézkedések

- a) Az ENSZ nőkkel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó képzési központjával együtt (UN Women Training Centre) online alapú képzés kidolgozása a nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésére vonatkozóan az ENSZ személyzete és az azt alkalmazó tágabb közösségek részére. A képzés tükrözni fogja a MOSAIC releváns moduljainak a tartalmát és az egymáshoz közelítő programokat, és rendelkezésre fog állni arab, angol, francia, portugál és spanyol nyelven;
- b) Az UNDP SEESAC-kal együttműködésben a személyzetet célzó mentori program létrehozása az ENSZ regionális központjaiban a személyzet ismereteinek növelése és azzal kapcsolatos kapacitásainak az erősítése céljából, hogy a régiókban megvalósuló, testre szabott intervenciókon keresztül integrálják a nemi dimenziót a kézifegyver-ellenőrzésbe, különösen az országon belüli képzési programok [3.3.2] kedvezményezett országaiban. A mentori program az e határozat értelmében kidolgozott képzési kézikönyvre [3.1.2.b.], valamint a (KKBP) 2016/2356 tanácsi határozata⁽²⁾ alapján finanszírozott, az UNDP SEESAC által végzett munkára és szerzett tapasztalatokra fog épülni;

⁽¹⁾ <https://www.un.org/disarmament/mosaic>

⁽²⁾ A Tanács (KKBP) 2016/2356 határozata (2016. december 19.) a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeresek tiltott felhalmozása és kereskedelme elleni küzdelmet célzó uniós stratégia keretében a Kézi- és Könnyűfegyvereket Ellenőrző Délkelet- és Kelet-európai Központ (SEESAC) által Délkelet-Európában végzett leszerelési és fegyverzet-ellenőrzési tevékenységek támogatásáról (HL L 348., 2016.12.21., 60. o.).

- c) Az országon belüli képzési programok kísérleti szakaszát [3.3.2.a] követően munkaértekezlet összehívása a projektcsoportok számára. A munkaértekezlet maximalizálni fogja a projektcsoport koordinációját és együttműködését, a fordítást és a közzétételt megelőzően ellenőrizni fogja a képzési kézikönyvet, alkalmat teremt a határozat végrehajtásával kapcsolatos véleménycserére, különösen a kísérleti projektek és az országon belüli képzési programok tekintetében, valamint validálja a szükséges képzési anyagokat.

3.2.3. Menetrend

Az online képzés kidolgozására 2019-ben fog sor kerülni, és az 2020 elején lesz majd elérhető. A mentori program 2020 elején fog elindulni, miután megtörtént a regionális központok személyzetének felvétele és a képzési kézikönyv kidolgozása. A projektcsoport számára szervezett munkaértekezletre 2020-ban fog sor kerülni a nemzeti képzési programok kísérleti szakaszát követően.

3.2.4. Várható eredmények

Online képzési program fog elérhetővé válni arab, angol, francia, portugál és spanyol nyelven a nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésére vonatkozóan, amelynek révén javulni fog annak a megértése, hogy a nemi dimenziókat a kézifegyverek ellenőrzésére irányuló intézkedések részévé kell tenni. A képzést népszerűsítik az ENSZ rendszerén belül és az azt a gyakorlatban igénylő tágabb közösségek körében, és kötelező az e határozat végrehajtásában közreműködő személyzet számára. Ezenkívül az UNODA regionális központjának személyzete mentori program keretében képzésben részesül a képzési kézikönyvről és a kidolgozott stratégiákról azok regionális alkalmazása céljából. Sor kerül a projektcsoport számára szervezett munkaértekezletre, amely erősíti a koordinációt és az együttműködést az e határozat szerinti intézkedések végrehajtásához, továbbá sor került képzési anyagok kidolgozására, ellenőrzésére és közzétételére.

3.3. A nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésére vonatkozó, országon belüli képzési programok

3.3.1. Célkitűzések

Az UNODA regionális központjain keresztül tizennyolc, az igényekhez igazított, országon belüli képzési program kerül létrehozásra és végrehajtásra a nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésére vonatkozóan. A programok elsősorban a kézifegyverekkel foglalkozó nemzeti koordinációs testületek azzal kapcsolatos képzésére összpontosítanak, hogy hogyan vegyék fel a nemi dimenziókat a kézifegyverekre vonatkozó nemzeti cselekvési tervekbe és más kapcsolódó szakpolitikai és jogalkotási keretekbe, beleértve a nemek és korcsoportok szerint lebontott adatok gyűjtését és elemzését is. E tekintetben, ha valamely részt vevő ország már rendelkezik a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrenddel kapcsolatos nemzeti cselekvési tervvel, ösztönözni kell a két dokumentum összehangolását.

A további tevékenységek az egyes államokhoz és azok segítségnyújtási szükségleteihez lesznek igazítva, és a következőket foglalhatják magukban: a nők érdemi részvételét biztosító gyakorlati mechanizmusok; a nemzeti fellépés alapjául szolgáló nemi szempontú elemzés; a nemi dimenzióknak a kézifegyverekre vonatkozó nemzeti cselekvési tervekbe való felvételére vonatkozó munkaértekezlet, a nemzeti cselekvési tervek létrehozásával foglalkozó MOSAIC modul felhasználásával; nemzeti nyomonkövetési és értékelési eszközök kialakítása a végrehajtott erőfeszítések áttekintésére. A javasolt tevékenységek magukban foglalhatják továbbá a nemzeti szakpolitikai keret jogi felülvizsgálatát, hogy a kézifegyverekre – többek között az engedélyezésre – vonatkozó szabályozást kereszthivatkozásokkal lássák el olyan rendelkezések formájában, amelyek a kapcsolati erőszak elleni küzdelemre, a bűnüldöző szervek tagjainak és a jogi szakembereknek a kapcsolati/családon belüli erőszak, szexuális erőszak, kézifegyverekkel kapcsolatos nőgyilkosságok eseteiben a kézifegyverek jelenlétére és használatára vonatkozó, nemzeti jog szerinti feladataira és felelősségére irányuló képzésre, valamint a nemi dimenzióknak a bűnügyi nyomozásokban és a bírósági eljárásokban való általános érvényesítésére vonatkoznak.

3.3.2. Intézkedések

- a) Kísérleti szakasz: Országon belüli kísérleti képzési programok létrehozása és végrehajtása hat kiválasztott országban, a meglévő nemzeti koordinációs testületekkel egyeztetve.
- b) Végrehajtási szakasz: A nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésére vonatkozó, országon belüli képzési programok kiterjesztése – a kísérleti projektek alapján – további tizenkét országra, a meglévő nemzeti koordinációs testületekkel egyeztetve.

3.3.3. A kedvezményezett országok kiválasztása

A kedvezményezett országokat az Európai Külügyi Szolgálat választja ki az UNODA ajánlása alapján, a regionális központjaival és a IANSA-val egyeztetve. Elvben magasabb prioritást kell biztosítani a legkevésbé fejlett országoknak és más, a kézifegyverek problémája által súlyosan érintett fejlődő országoknak. Az államoknak rendelkezniük kell egy kézifegyverekkel foglalkozó nemzeti koordinációs testülettel és/vagy az ENSZ kézifegyverekkel kapcsolatos cselekvési programjához kijelölt nemzeti kapcsolattartó ponttal. Az államoknak érdeklődést kell mutatniuk az ezen intézkedés keretében javasolt tevékenységek iránt. Azokat az államokat kell előnyben részesíteni, amelyek tartós elkötelezettségről tettek tanúbizonyságot az ENSZ kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos cselekvési programjának végrehajtásával kapcsolatban.

Ezen túlmenően az országok kiválasztásában tükröződnie kell a régiók közötti egyensúlynak:

- Kísérleti szakasz: Minden régióból két állam – Afrika, Ázsia/csendes-óceáni térség és Latin-Amerika/karib-tengeri térség;
- Végrehajtási szakasz: Minden régióból négy állam – Afrika, Ázsia/csendes-óceáni térség és Latin-Amerika/karib-tengeri térség.

3.3.4. A végrehajtó ügynökség feladatai

A békét és a leszerelést előmozdító regionális ENSZ-központok hajtják végre az országon belüli képzési programokat, szorosan egyeztetve az UNODA-val és a helyszínen lévő ENSZ-ügynökségekkel. Amennyiben megoldható, a tevékenységekbe be kell vonni a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó nemzeti intézményeket és társadalmi szervezeteket. Az UNDP SEESAC tanácsadási támogatást nyújt majd a nemek közötti egyenlőségre és a kézifegyverek ellenőrzésére vonatkozó képzések kidolgozása és lebonyolítása terén szerzett tapasztalataira támaszkodva. A IANSA az országon belüli tevékenységeket kiegészíti a nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésére vonatkozó civil társadalmi szerepvállalás megerősítésével a helyi és közösségi szintű hálózatán keresztül [3.6.3.].

3.3.5. Menetrend

Az országon belüli képzési programok 2020-ban veszik kezdetüket, végrehajtásuk pedig 2022 közepéig tart.

3.3.6. Várható eredmények

A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésére vonatkozó, országon belüli képzési programok eredményként nemzeti szinten egységes értelmezés alakul ki a nemi dimenzió által a kézifegyverek hatékony ellenőrzése terén betöltött fontos szerepről, és a részt vevők megértik, hogy a fegyveres erőszak más-más hatással van a nőkre, a férfiakra, a lánygyermekre és a fiúgyermekre. Annak a friss belátása nyomán, hogy e kérdés nagy jelentőséggel bír a kézifegyver-ellenőrzés hatékonyságának és általános minőségének javítása szempontjából, konszenzus jön létre a vonatkozó szakpolitikák és végrehajtásuk által érintett nemzeti tisztviselők között. A konszenzust követően megfogalmazásra kerül majd egy arra vonatkozó nemzeti kötelezettségvállalás, hogy a kézifegyverek ellenőrzésével kapcsolatos szakpolitikák és jogszabályok terén a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő megközelítéseket kell alkalmazni. Ezenkívül az országokban a helyi közösségek szintjén kialakul az e kérdéssel kapcsolatos érzékenység. A programok eredményei között kell még említeni, hogy az államok célokat/eredménymutatókat dolgoznak ki, és vállalják, hogy az ENSZ kézifegyverekkel kapcsolatos cselekvési programja keretében teljesített nemzeti jelentéstételük részeként beszámolnak e célok/mutatók alakulásáról.

3.4. A nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésére vonatkozó regionális megközelítések

3.4.1. Célkitűzések

A kézifegyverek tiltott kereskedelme és jogellenes használata a különböző régiókban különböző problémákat jelent, az államoknak pedig eltérő nagyságú pénzügyi és anyagi források állnak rendelkezésükre ahhoz, hogy fellépjenek az említett problémákkal szemben. A regionális megközelítések célja, hogy a kormányzati tisztviselők, a civil társadalom képviselői és a parlamenti képviselők között regionális és szubregionális szinten a MOSAIC alapján kiépítsék és/vagy megerősítsék a kézifegyverek ellenőrzésének nemi szempontjaival kapcsolatos szakértelmet. Megerősítik majd annak a szükségességét, hogy a kézifegyverek ellenőrzésére vonatkozó, regionális és szubregionális szintű kezdeményezések kiegészüljenek a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos szempontokkal. A bevált gyakorlatokról/a MOSAIC-ról folytatott regionális eszmecsere meg erősíti majd a nemzeti szakértelmet és valamennyi térségbeli államot arra ösztönzi, hogy tegyen további kötelezettségvállalásokat a kézifegyver-ellenőrzés kérdésének nemi szempontokat szem előtt tartó kezelésével kapcsolatban.

3.4.2. Intézkedések

- a) A részes államoknak a cselekvési program végrehajtásának vizsgálatát célzó, 2020-ban tartandó hetedik kétévenkénti találkozója (BMS7) alkalmával egynapos képzés a szubregionális és regionális szervezetek titkárságának a kézi- és könnyűfegyverekkel foglalkozó szakreferensei számára a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos szempontok regionális kezdeményezésekben való előmozdítása és annak lehetővé tétele céljából, hogy e szervezetek 15 képviselője részt vehessen a BMS7-en, mégpedig olyan szervezetek képviselői, amelyek nem rendelkeznek elegendő forrással a cselekvési program találkozóin való részvételhez.
- b) Negynapos, a MOSAIC moduljain alapuló szubregionális munkaértekezlet Fidzsin a csendes-óceáni térség országai számára a nők által a kézifegyverek ellenőrzése terén betöltött szerep azáltal történő megerősítésére, hogy elősegíti a fegyveres erőszak nemi vonatkozású hatásainak és a nemzetközi fegyverellenőrzési eszközöknek a jobb megértését, illetve hogy a civil társadalom képviselői, a parlamenti képviselők és a kormányzati tisztviselők között építi az említett kérdések kezeléséhez szükséges kapacitásokat. (Ez két, 2018-ban Délkelet-Ázsiában és Dél-Ázsiában tartott szubregionális munkaértekezlet folytatása, amelyeket az ENSZ-nek a fegyverekre vonatkozó szabályozás kapcsán való együttműködést támogató finanszírozási alapja (UNSCAR) finanszírozott.)

- c) Háromnapos, a MOSAIC moduljain alapuló regionális szeminárium Katmanduban a nők által a kézfegyverek ellenőrzése terén betöltött szerep megerősítésére. A szemináriumon a civil társadalom képviselői, parlamenti képviselők és kormányzati tisztviselők vesznek részt az ázsiai és a csendes-óceáni térségből, közöttük azok, akik részt vettek a Fidzsin tartott szubregionális munkaértekezleten [3.4.2.b.]. A résztvevők megvitatják, hogy a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének és a kézfegyverek ellenőrzésének a kérdését milyen intézkedésekkel lehetne előmozdítani a saját nemzeti körülményeik között. A megbeszélések összefoglalója további anyagokkal kiegészítve közzétételre kerül majd interneten és nyomtatásban, illetve azt a résztvevők és az érdekelt felek is megkapják.
- d) Kétnapos, a MOSAIC moduljain alapuló regionális munkaértekezlet Peruban a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő szakpolitikákra és a kézfegyverek ellenőrzésének jogi megközelítéseire vonatkozó, a latin-amerikai és karib-tengeri térségi békét, leszerelést és fejlődést előmozdító regionális ENSZ-központ (UNLIREC) által 2017 óta kidolgozott bevált gyakorlatoknak a kézfegyverek ellenőrzését végző szervezetek és a nők elleni erőszak megelőzésével, felszámolásával és büntetésével foglalkozó nemzeti ügynökségek magas szintű döntéshozói számára történő bemutatására és a körükben való terjesztésére. A munkaértekezlet felhívja a figyelmet arra, hogy Latin-Amerikában és a karib-tengeri térségben erősíteni kell a kézfegyverek jogi szabályozását azáltal, hogy korlátozásokat vezetnek be a fegyverek és lőszerek olyan személyek által történő beszerzésére, akiket kapcsolati és/vagy személyek közötti erőszak miatt elítéltek.

3.4.3. Menetrend

A BMS7 alkalmával tartandó képzésre 2020 közepén kerül majd sor, a regionális és szubregionális munkaértekezletek pedig 2019 utolsó hónapjai és 2021 vége között kerülnek majd megrendezésre.

3.4.4. Végrehajtó partnerek

A BMS7 alkalmával tartandó egynapos képzést az UNODA szervezi és hívja majd össze regionális és szubregionális szervezetek személyzete számára, beleértve a BMS7 egyes résztvevőinek szponzorálását is. Az ENSZ ázsiai és csendes-óceáni térségi békét és leszerelést előmozdító regionális központja a IANSA-val szoros együttműködésben szervezi és hívja majd össze a Fidzsin tartandó szubregionális munkaértekezletet és a Katmanduban tartandó regionális szemináriumot. Az UNLIREC szervezi és hívja majd össze a Peruban tartandó regionális munkaértekezletet.

3.4.5. Várható eredmények

A regionális és szubregionális szervezetek titkárságának a kézfegyverek ellenőrzésével foglalkozó szakértői képzésben részesülnek a nemek közötti egyenlőségnek a kézfegyverek ellenőrzésére vonatkozó kezdeményezésekben és szakpolitikákban való általános érvényesítésének fontosságáról, az irányadó globális iránymutatásokkal összhangban (MOSAIC). A szakértők új ötletekkel gazdagodnak azzal kapcsolatban, hogy hogyan dolgozzanak ki a kézfegyverek ellenőrzésére vonatkozó, a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő intézkedéseket annak az ismeretnek a birtokában, hogy a fegyveres erőszak és a fegyveres konfliktus más-más hatással van a férfiakra, a nőkre, a fiúgyermekekre és a lánygyermekekre. Ezen túlmenően a nemek közötti egyenlőség kézfegyverek ellenőrzése terén való általános érvényesítésének jelentőségére a BMS7 alkalmával tartandó képzésen is felhívják a figyelmet. Az intézkedés lehetővé teszi azon szervezetek részvételét is, amelyek nem rendelkeznek elegendő forrással a cselekvési program találkozóihoz való részvételhez. A regionális és szubregionális munkaértekezletek platformot biztosítanak a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő szakpolitikákra és a kézfegyverek ellenőrzésének jogi megközelítéseire vonatkozó bevált gyakorlatok cseréjéhez Latin-Amerikában és a karib-tengeri térségben, továbbá az ázsiai és a csendes-óceáni térségben a civil társadalom képviselői, a parlamenti képviselők és a kormányzati tisztviselők között kiépíti a fegyveres erőszak nemi vonatkozású hatásai és a nemzetközi fegyverellenőrzési eszközök kérdésének kezeléséhez szükséges kapacitásokat. Ennek eredményeként a kézfegyverek regionális és nemzeti szintű ellenőrzésére vonatkozó keretek és programok kiegészülnek a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos szempontokkal.

- 3.5. A kézfegyver-ellenőrzési elem megerősítése a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrendben, valamint a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend 5. és 16. célja közötti szinergiák

3.5.1. Célkitűzések

A tevékenységek célja egy asztalhoz ültetni a kézfegyverek ellenőrzésével, a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrenddel és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend 5. és 16. céljával foglalkozó szakértőket és diplomáciai közösségeket, hogy áttekintsék és összehangolják az erőfeszítéseiket, elsősorban a szinergiák kihasználása és az átfedések elkerülése céljából.

3.5.2. Intézkedések

- a) Az ENSZ kézfegyverekkel kapcsolatos cselekvési programja kiválasztott nemzeti és regionális kapcsolattartási pontjainak és a civil társadalom kézfegyverekkel kapcsolatos szakértőinek részvétele a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrend kapcsolattartási pontjai hálózatának egyik éves fővárosi szintű találkozásán, hogy megvitassák az államok által az ENSZ kézfegyverekkel kapcsolatos cselekvési programja és a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrend keretében tett kötelezettségvállalások közötti

szinergiákat, valamint hogy támogassák az 1325 (2000) sz. ENSZ BT-határozat szerinti nemzeti cselekvési tervek kiegészítését a kézfegyver-ellenőrzési elemmel, illetve az ENSZ cselekvési program végrehajtására irányuló nemzeti cselekvési tervek kiegészítését a nemi dimenzióval. Ez magában foglalja a bevált gyakorlatok cseréjét és a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő szakpolitikák és jogszabályok végrehajtása terén elért eredményekről folytatott eszmecsereket.

- b) Az erőfeszítések és a munka egyszerűsítése és összehangolása érdekében rendszeres párbeszédet kell kialakítani a következők között: az illetékes ENSZ-ügynökségek; az 1325. sz. ENSZ BT-határozat barátai, az 1325 (2000) sz. ENSZ BT-határozattal és a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos, szélesebb körű menetrenddel foglalkozó más diplomáciai és politikai közösségek, az 5. és 16. fenntartható fejlesztési cél végrehajtásán dolgozó diplomaták és szakértők, valamint a Genfben és New Yorkban a leszerelési és fegyverzet-ellenőrzési kérdésekkel foglalkozó diplomaták és politikai döntéshozók. A párbeszéd a Genfben és New Yorkban 2018 folyamán tartott előző megbeszélések eredményeire épül majd.

3.5.3. Várható eredmények

A kézfegyverek ellenőrzésével, a nőkkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrenddel és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend végrehajtásával foglalkozó szakértők, politikai döntéshozók és diplomaták párbeszédén és eszmecsereén vesznek részt, és hozzájárulnak az erőfeszítéseik összehangolásához. Ennek eredményeként javulni fog valamennyi menetrend végrehajtása, és az összehangolt megközelítés gondoskodik arról, hogy a szinergiák maximálisan kihasználásra kerüljenek és ne legyenek átfedések.

- 3.6. A civil társadalom részvétele a nemek közötti egyenlőségnek a kézfegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésében

3.6.1. Célkitűzések

Az intézkedések célja, hogy jelentősen megerősítsék a civil társadalom részvételét a nemek közötti egyenlőségnek a kézfegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésében, mégpedig azáltal, hogy helyi és közösségi szinten vetik fel a nemek közötti egyenlőség szempontjait figyelembe vevő megközelítés és annak hatásai, a nők jogai, a kézfegyverek ellenőrzése és a fegyveres erőszak közötti összefüggésekkel kapcsolatos kérdéseket. A helyi szerepvállalás szempontjából kulcsfontosságú a civil társadalom részvétele a kézfegyverek ellenőrzésében, mert roppant fontos betekintést nyújt a problémába, valamint növeli az ellenőrzésre irányuló erőfeszítések támogatottságát. A nemek közötti egyenlőség kérdéseire szakosodott társadalmi szervezetek erősítik a kézfegyverek ellenőrzésére irányuló, a nemek közötti egyenlőség szempontjait is érvényesítő erőfeszítéseket, és megerősítik és kiegészítik az ezen határozat alapján indított egyéb intézkedéseket. A 2019 és 2020 között végrehajtandó intézkedésekre az ezen határozat alapján az országon belüli képzési programokra kiválasztott államokban, illetve további országokban kerül majd sor.

3.6.2. A végrehajtó ügynökség feladatai

Minden tevékenységet az IANSA és az IANSA női hálózata fog végrehajtani; a tevékenységekre az UNODA-val összehangolva kerül majd sor, és a nyomon követést is az UNODA végzi majd. A projektcsoport tagja lesz az IANSA egy képviselője is, aki előmozdítja és koordinálja majd az ezen határozat alapján végrehajtott fellépéseket.

3.6.3. Intézkedések

- a) Az IANSA helyi szervezeteket – például a női hálózatot – tömörítő hálózatának megerősítése a civil társadalom szerepvállalásának erősítése, valamint annak érdekében, hogy kezelni lehessen a kézfegyverek jelentette probléma nemekhez kötődő megjelenését a helyi szinttől a globális szintig.
- b) Alacsony összegű ösztöndíjak biztosítása 30–40 helyi civil társadalmi, a nemek közötti egyenlőségnek a kézfegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésére irányuló tevékenység céljaira. Az ilyen tevékenységek köthetnének például a fegyveres erőszak elleni globális fellépés hetéhez, a nemzetközi ifjúsági naphoz, a fegyveramnesztia afrikai hónapjához, a béke világnapjához, az afrikai gyermekek napjához, a fegyvermegsemmisítés nemzetközi napjához, a Wear Orange-hoz (Viselj narancssárgát!), a nemzetközi nőnaphoz, a nemi alapú erőszak elleni 16 napos kampányához stb.
- c) Az IANSA több nyelven az egyes korcsoportoknak – gyermekeknek és tinédzsereknek – megfelelő anyagot fog kidolgozni és terjeszteni a maszkulinitás és az erőszak között gyakran fennálló kapcsolatáról. Az IANSA tagszervezetei felhasználják majd ezt az anyagot a helyi közösséggel való kapcsolatfelvétel céljára;
- d) Az IANSA ezen kívül többnyelvű, könnyen hozzáférhető tájékoztató anyagokat (például az álláspontokat frappánsan összegző kijelentéseket, szóróanyagokat stb.) fog kidolgozni és terjeszteni a tagjai számára, hogy az egyes országokban felhívhassák a figyelmet a nemek közötti egyenlőségnek a kézfegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésére, továbbá felveszi a kapcsolatot a helyi tisztviselőkkel, döntéshozókkal, újságírókkal és más civil társadalmi szereplőkkel e kérdéssel kapcsolatban.
- e) Lobbitevékenység a nők, a fiatalok és egyéb alulreprezentált érdekelttek (például az egészségügyi ágazat képviselői, túlélők, vidéki közösségek) nemzeti koordinációs testületekbe való delegálása érdekében;

- f) Akadálymentesebb és átfogóbb honlap tervezése az IANSA és annak női hálózata számára annak érdekében, hogy láthatóbbá váljon a hálózat tagjainak tevékenysége, illetve hogy a weboldal a nem-kormányzati szervezetek globálisan összehangolt tevékenységének csomópontjává váljon és információval, anyagokkal, kapcsolatokkal, példákkal és dokumentumokkal szolgáljon az olyan kérdésekkel kapcsolatban mint a nők szerepvállalásának fokozása, a nemek közötti egyenlőség szempontjának általános érvényesítése, a fegyveres erőszak eseteinek csökkentése, a maszkulinitás és a fegyverek, valamint a 15. és 16. fenntartható fejlesztési cél közötti kapcsolat;
- g) A fegyvercsempészet és a fegyveres erőszak csökkentésének stratégiai intervenciók pontjait feltérképező, helyi csoportok által végzett cselekvésközpontú kutatás támogatása a nemi dimenzió oldaláról, továbbá a követő intézkedések kidolgozása és végrehajtása e kutatások alapján;
- h) a nemek közötti egyenlőség és a kézifegyverek ellenőrzése közötti kapcsolatról szóló 2018-as cselekvési felhívás⁽¹⁾ végrehajtásának, valamint a részes államoknak a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló ENSZ cselekvési program végrehajtásának vizsgálatát célzó kétévenkénti találkozója (BMS6), illetve az ENSZ cselekvési programja végrehajtásának áttekintését szolgáló, 2018. évi harmadik ENSZ-konferencia (RevCon3) nemi dimenzióval kapcsolatos eredményeinek előmozdítása és támogatása helyi szinten;
- i) A nemi dimenzióknak a civil társadalmi érdekképviselőken keresztül történő további előmozdítása a kézi- és könnyűfegyverekhez kötődő globális folyamatok keretében, ideértve a BMS7-et és a BMS8-at, valamint hozzájárulás a nők béke- és biztonságépítésben való részvételével foglalkozó nem kormányzati munkacsoport és a hasonló folyamatok munkájához való hozzájárulás annak érdekében, hogy azok vegyék figyelembe a fegyverellenőrzés szempontjait;
- j) Hozzájárulás az ezen határozat alapján végrehajtott olyan fellépésekhez, mint például a képzési kézikönyv kidolgozása; az országon belüli képzési programok végrehajtása, biztosítva a civil társadalom képviselőit a vonatkozó tevékenységekben, és bevonva a kedvezményezett ország civil társadalmát helyi és közösségi szinten, továbbá részvétel az Ázsiában és a Csendes-óceán térségében rendezett szubregionális munkaértekezleten és a regionális szemináriumokon.

3.6.4. Várható eredmények

Megerősödik a civil társadalom szerepvállalása a nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésében, valamint jelentősen megnő a civil társadalomnak a kérdés megismertetésére irányuló tevékenysége. Megerősödik a kézifegyverek ellenőrzésére irányuló, a nemek közötti egyenlőség szempontjait is érvényesítő erőfeszítések támogatása helyi szinten, a közösségek érzékenyebbé válnak a kérdéssel kapcsolatban, helyi szintű kutatást végeznek a kézifegyverek használatának és az azokkal való visszaélés szempontjából lényeges kérdésekkel kapcsolatban, és e kutatásokat helyi szintű intézkedések követik. A civil társadalom szerepvállalása erősödik a nők béke- és biztonságépítésben való részvételének keretrendszerén belül is, csakhogy, mint az ENSZ kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos cselekvési programjáról szóló üléseken, valamint tájékoztatási tevékenységre kerül sor a kézifegyverekre irányuló politikai folyamatról.

3.7. Partnerségek, érdekképviselő és bevonás

3.7.1. Célkitűzések

Az Egyesült Nemzetek rendszerét alkotó minden szervezet – ideértve az alapokat, programokat és szakosodott ügynökségeket is – megbízást kapott a nemek közötti egyenlőség megvalósításának támogatására. Az ENSZ-rendszer kézifegyverek ellenőrzése területén tevékeny szervezeteik integrálják a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó megfontolásokat az ilyen típusú projektekbe és programokba. E vállalások támogatása érdekében a fellépések olyan módon kerülnek kidolgozásra, hogy ezek a kérdések a gyakorlatban is az ENSZ és a tágabb alkalmazói közösség figyelmének homlokterébe kerüljenek. A projekt hatását erősíteni fogja a kérdések láthatóságának az érdekképviselői és bevonási tevékenységeknek köszönhető fokozódása is. Az érdekelt felekkel fenntartott partnerség célja a koordináció megkönnyítése; a partnerség ugyanakkor hozzájárul az ezen határozat által támogatott intézkedések egyszerűsített végrehajtásához is.

3.7.2. Intézkedések

- a) A nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítéséről szóló ülészek közötti folyamat részeként rendszeres tevékenységek szervezése a Közgyűlés Első Bizottságában (október), valamint az ENSZ nők helyzetével foglalkozó bizottságában (március) New Yorkban, mint például az ENSZ-rendszer, egyes államok, kutatóintézetek, a tudományos élet és a nem kormányzati szervezetek magas rangú képviselőinek előadásai kerekasztal-beszélgetéseken és kísérőrendezvényeken. Ez a folyamat tekintettel van a nemek közötti egyenlőségre irányuló konvergens nemzetközi politikai menetrendekre és kezdeményezésekre;
- b) Egynapos program szervezése 2021-ben New Yorkban a nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítését előmozdító, a nemi alapú erőszak elleni 16 napos kampány

⁽¹⁾ https://docs.wixstatic.com/ugd/bb4a5b_8c8bd0e981b54b6e8b01da205c10d4a3.pdf

során: egyebek mellett a kérdés melletti politikai elkötelezettséget jelző magas szintű rendezvény, a mindennapi életből vett gyakorlati példák bemutatása – többek között az ezen határozat alapján végzett tevékenységek eredményei –, valamint a kérdést előrébb vivő szakértői panelek és megbeszélések;

- c) Kifejezetten a nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésével kapcsolatos hivatalos oldal fejlesztése az UNODA honlapján, melyen részben az ezen határozat által támogatott tevékenységekből, illetve további forrásokból származó információk és források lesznek elérhetők;
- d) ENSZ munkacsoport létrehozása a kézifegyverekkel kapcsolatos tevékenységek koordinációs mechanizmusának ⁽¹⁾ égisze alatt a nemek közötti egyenlőség és a kézifegyverek témájában, amelyet az UNODA hív majd össze és amelyben az e határozattal támogatott tevékenységek végrehajtásában tevékeny összes érintett partner részt vesz majd. Az IANSA szintén meghívást kap a munkacsoporthoz való csatlakozásra;
- e) A nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése relevanciájának előmozdítása a közösségi médiában és a tömegtájékoztatásban szervezett kampányok segítségével.
- f) A donor (az Unió) folyamatosan tájékoztatást kap majd az e határozat végrehajtása terén elért eredményekről.

3.7.3. Várható eredmények

Rendszeres párbeszédre kerül sor a kézifegyverek ellenőrzésének nemi dimenziójáról, és gyakran kerül sor a kérdés, illetve az ezen határozat alapján elvégzett tevékenységek eredményeinek ismertetésére. Átfogó forrásként szolgáló weboldal létrehozására kerül sor, amelyen megtalálhatók a nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésére, valamint az ezen határozat alapján elvégzett tevékenységek eredményeire vonatkozó információk. A nemek és a kézifegyverek összefüggéseivel foglalkozó CASA-munkacsoport rendszeresen ülésezik, és a tevékenységek koordináltan kerülnek végrehajtásra a projekt teljes végrehajtási szakaszában.

4. BENYÚJTANDÓ ANYAGOK

A végrehajtó ügynökség a következő anyagokat fogja létrehozni és benyújtani az Uniónak:

- a nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverekkel kapcsolatos kérdésekben történő általános érvényesítéséről szóló 18 országon belüli képzési programról szóló összefoglaló jelentés;
- képzési kézikönyv angol, francia, portugál és spanyol nyelven, valamint a vonatkozó képzési anyag internetes és nyomtatott formában;
- az ENSZ személyi állományának szóló internetes alapú képzés a nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítéséről, valamint a képzés gyakorlati változata arab, angol, francia, portugál és spanyol nyelven;
- az ázsiai és a csendes-óceáni térségbeli civil társadalom és az ottani parlamenti képviselők számára szervezett munkaértekezlet végrehajtható záródokumentuma;
- összefoglaló jelentés a civil társadalom részvételéről a nemek közötti egyenlőségnek a kézifegyverek ellenőrzése terén történő általános érvényesítésében;
- a MOSAIC-modulok fordítása arab, francia, portugál és spanyol nyelvre;
- végleges jelentés a projekt lezárásáról.

5. PARTNEREK

Az e határozat alapján végrehajtott intézkedések úgy kerültek kidolgozásra, hogy – amennyiben ilyenek léteznek – már meglévő eszközökre, információra és szakértelemre épüljenek. A kézifegyverekkel kapcsolatos tevékenységeknek az ENSZ keretében működő koordinációs mechanizmusa, a CASA ⁽²⁾ szolgál majd koordinációs platformként, különösen a következők tekintetében: az ENSZ Szervezete a Nemek Közötti Egyenlőségért és a Nők Társadalmi Szerepvállalásának Növeléséért, UNDP SEESAC, DPKO, valamint az ENSZ-főtitkár gyermekek és fegyveres konfliktusok kapcsolatával, a konfliktusok során elkövetett nemi erőszak kérdésével, és a gyermekekkel szembeni erőszak kérdésével foglalkozó különleges képviselőinek irodája. Az UNODA e határozat végrehajtását szorosan koordinálni fogja a donorral (az Unióval), valamint az IANSA-val.

6. KEDVEZMÉNYEZETTEK

E határozat közvetlen kedvezményezettjei az annak középpontjában álló országok és régiók, nevezetesen Afrika, a Karib-térség, Latin-Amerika, Ázsia, valamint a Csendes-óceán térségének azon nemzeti intézményei, amelyek a kézifegyverek ellenőrzéséért felelősek. A kedvezményezett országokban a kézifegyverek nagy fokú elérhetősége jelentette kockázatnak kitett népesség e kockázat csökkenése nyomán a projekt közvetett kedvezményezettje lesz. E határozat emellett támogatja az ENSZ-rendszer azon partnereit és személyi állományát, amelyek és akik a regionális és szubregionális szervezetek titkárságain a kézifegyverek ellenőrzéséhez kapcsolódó munkát végeznek. A határozat kedvező hatással lesz a helyi közösségekre és a társadalmi szervezetekre is, különösen az

⁽¹⁾ <http://www.un-arm.org/PoAISS/CASA.aspx>

⁽²⁾ <http://www.un-arm.org/PoAISS/CASA.aspx>

IANSA tagjaira. A New Yorkban, Genfben és a fővárosokban a nők béke- és biztonságépítésben való részvételével kapcsolatos menetrenddel, valamint a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend 5. és 16. célkitűzéseinek végrehajtásával kapcsolatos tevékenységet folytató diplomataik szintén a határozat kedvezményezettjei lesznek. Az intézkedéseknek teljes mértékben összhangban kell lenniük az államok nemzeti prioritásaival, és azokat az illetékes nemzeti hatóságoknak jóvá kell hagyniuk. Az intézkedések több célcsoportra is kedvező hatással lesznek.

7. IDŐTARTAM

A végrehajtás időtartama – tekintettel a határozat által támogatott intézkedések globális hatályára, a partnerek, a kedvezményezettek és a tervezett intézkedések számára – 36 hónap.

8. KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG ÉS AZ UNIO LÁTHATÓSÁGA

Az UNODA-nak meg fogja hozni a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy az intézkedésekhez való uniós hozzájárulás megfelelő láthatóságot kapjon. Ezek az intézkedések az Európai Unió külső tevékenységére vonatkozó kommunikációs és láthatósági kézikönyvvel összhangban kerülnek végrehajtásra. Az UNODA gondoskodik majd arról, hogy az információk és a javasolt tevékenységek eredményei a lehető legszélesebb közönséghez eljussanak. Ezenkívül minden vonatkozó intézkedés keretében tájékoztatási tevékenységet fog végezni médiajelenlét, kísérőrendezvények és internetes eszközök segítségével. Az UNODA biztosítani fogja, hogy az intézkedések kedvezményezettjei tudatában legyenek az Uniónak az intézkedésben játszott szerepének, valamint tájékoztatási tevékenységet fog folytatni arról, hogy az Unió és az ENSZ milyen módon működnek együtt a kézifegyverek ellenőrzésének megerősítése érdekében a kézifegyverek jelentette probléma nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő megközelítésének ösztönzésével.

Az UNODA-nak és az IANSA-nak a kommunikációs eszközök lehető legszélesebb skáláját kell felhasználnia – egy honlapot, írott sajtóközleményeket, a közösségi média által kínált egyes eszközöket, kísérőrendezvényeket és nem hivatalos tájékoztatókat. Az összes intézkedés végrehajtását nyomkövetési és értékelési eszközökkel – például a résztvevők körében végzett felmérésekkel és az illetékes munkacsoport találkozóin keresztül – figyelemmel kell kísérni.